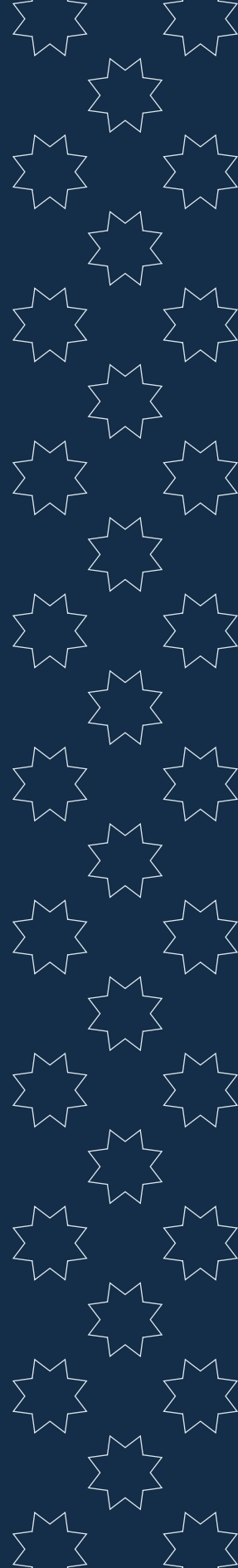

Knihovna
roku 2023

**Knihovna roku 2023
a další knihovnická
ocenění**

Knihovna
roku 2023

Z dodaných podkladů zpracoval a uspořádal kolektiv autorů:

- Daniela Divínová
- Monika Kratochvílová
- Lucie Macháčková
- Vít Richter
- Marie Šedá
- Martina Wolna

ISBN 978-80-7050-788-9 (brožováno)

ISBN 978-80-7050-789-6 (pdf)

Obsah

Úvod.....	7
I	
Knihovna roku 2023	11
Kategorie <i>Základní knihovna</i>	12
Nominace	13
Vítěz kategorie <i>Základní knihovna</i>	37
Diplom v kategorii <i>Základní knihovna</i>	38
Diplom v kategorii <i>Základní knihovna</i>	41
Kategorie <i>Významný počín</i>	43
Nominace	44
Vítěz kategorie <i>Významný počín</i>	49
Diplom v kategorii <i>Významný počín</i>	50
II	
Městská knihovna roku 2023	54
Nominace	55
1. místo	57
2. místo	58
3. místo	61
III	
Soutěž MARK 2023	64
Vítěz	65
IV	
Medaile Zdeňka Václava Tobolky 2023	68
Kategorie <i>Významný přínos k rozvoji českého knihovnictví</i>	69
Kategorie <i>Celoživotní práce v českém knihovnictví</i>	74
Držitelé ocenění	
Knihovna roku, Kategorie <i>Základní knihovna</i>	78
Knihovna roku, Kategorie <i>Významný počín</i>	80
Držitelé ocenění Městská knihovna roku	83
Držitelé ocenění MARK	83

Úvod

Vážené knihovnice, vážení knihovníci, dámy a pánové,

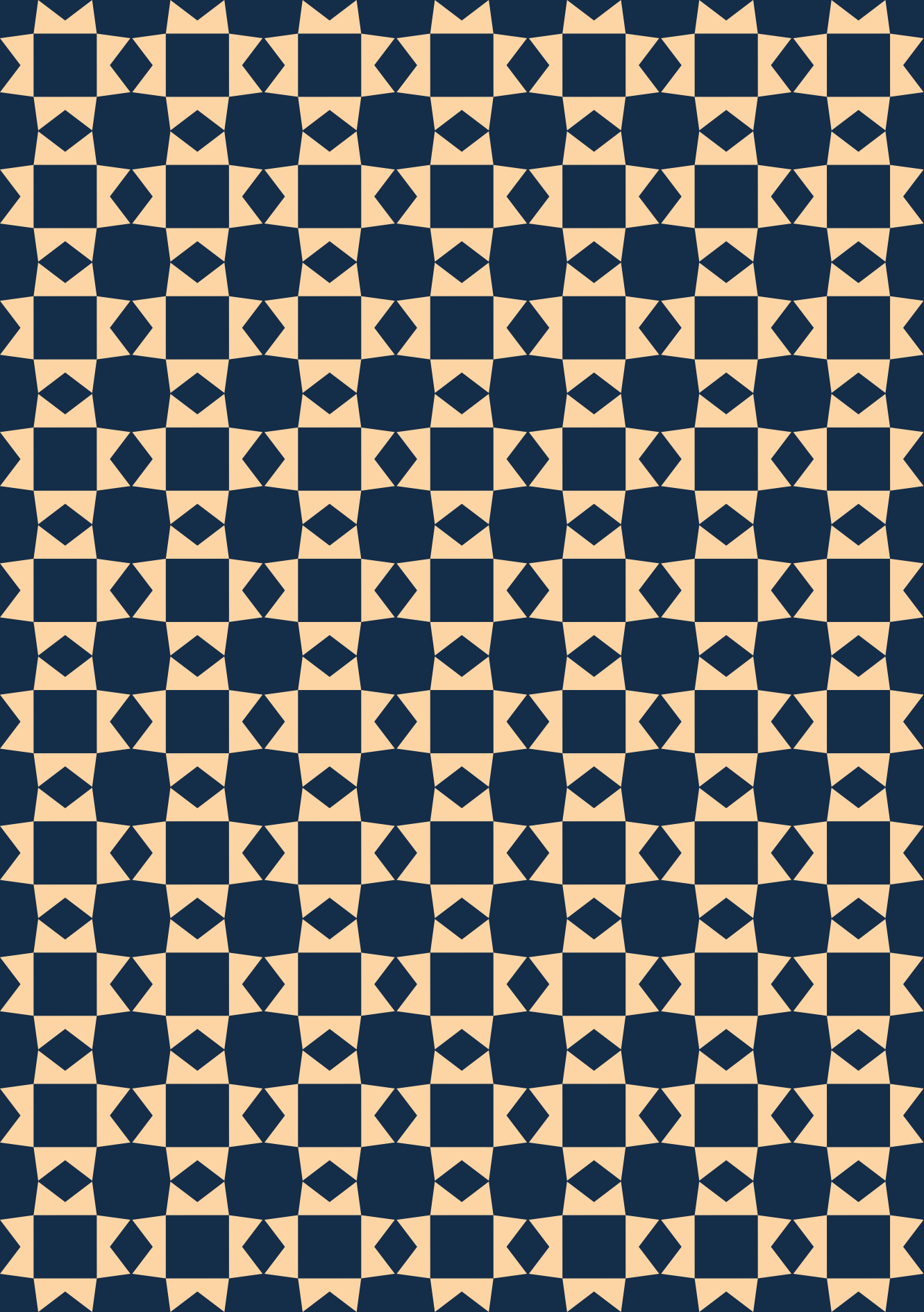
děkuji za možnost otevřít úvodním slovem publikaci, která oslovuje i oslavuje tak důležité instituce, jakými jsou knihovny.

Knihovny totiž již dávno nejsou jen místem, kde se půjčují knihy a konají doprovodné kulturní akce, jsou mnohem víc. V knihovnách žije paměť a identita: našeho jazyka i národa, naší kultury a společnosti. Knihovny tím ideálně spojují minulé s přítomným, permanentně připomínají, aktualizují naše kořeny. Pomáhají člověku zorientovat se jak ve světě, tak ve vlastním životě. Pomáhají nám vlastně plnohodnotně a smysluplně žít.

V čase, kdy se život přesunul do značné míry do virtuálního prostředí, hrají knihovny ještě jednu nesmírně důležitou roli. Možná stejně důležitou, jakou sehrály v desetiletích národního obrození. V knihovnách se totiž odehrává vše především v osobním, mezilidském kontaktu. Ať jde o výpůjčku knihy, účast na autorském čtení, diskusi, na výstavě, filmové nebo hudební akci. Vše je tu bezprostřední, a hlavně – živé.

Proto jsem hrdý, že Česká republika má jednu z nejhustších sítí knihoven na světě. Pro malý národ a malý jazyk je to skoro nezbytné. Stejně tak je nezbytné práci a každodenní nasazení knihovnic a knihovníků po zásluze oceňovat. Třeba cenami, třeba tímto děkovným úvodním slovem.

Mgr. Martin Baxa
ministr kultury

I

Cena Ministerstva kultury ČR

Knihovna roku 2023

První ročník soutěže o nejlepší veřejnou knihovnu v České republice vyhlásil v roce 2000 Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) ve spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova¹. V tomto roce bylo hodnocení knihovny poprvé zařazeno mezi kritéria hodnocení v soutěži Vesnice roku². Od roku 2003 je vyhlášovatelem soutěže Ministerstvo kultury České republiky.

Cena je udělována k ohodnocení dlouhodobých zásluh o rozvoj knihovnictví v obcích nebo mimořádného přínosu k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb. Ocenění vychází z nařízení vlády č. 5/2003 Sb.

Cena Knihovna roku se uděluje ve dvou kategoriích

*Základní
knihovna*

*Významný počin
v oblasti poskytování
veřejných knihovnických
a informačních služeb*

Pro výběr a posouzení návrhů na udělení ceny Knihovna roku jsou ustaveny dvě poroty: pro kategorii „základní knihovna“ a pro kategorii „významný počin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“. Porota pro kategorii „základní knihovna“ fyzicky navštívuje nominované knihovny a hodnotí je dle výkonnostních kritérií. Porota pro kategorii „významný počin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“ hodnotí nominace na svém zasedání.

Cena Knihovna roku v číslech

Od roku 2010 do roku 2022 bylo v kategorii A) uděleno 23 hlavních cen a 40 diplomů, a v kategorii B) 19 hlavních cen a 20 diplomů, přičemž v roce 2008 nebyla udělena hlavní cena.

¹ Dostupné z: <https://www.spovcr.cz/>

² Dostupné z: <https://www.vesniceroku.cz/>

Kategorie

Základní knihovna

Kategorie „základní knihovna“ je určena především knihovnám v malých obcích, kde působí dobrovolní knihovníci, jako vyjádření veřejného uznání této prospěšné práce; předpokládá se návaznost na umístění v soutěži Vesnice roku.

Smyslem je ocenit knihovny, jejich pracovníky i obce za úsilí o rozvoj knihovnických služeb a čtenářství. Kritéria pro hodnocení postihují šíři a rozmanitost práce knihoven i existenci nutných základních podmínek vytvářených samosprávou. Soutěž je jedním z podnětů pro přeměnu knihoven především v malých městech a obcích na moderní centra kulturního a společenského života a zvýšení jejich prestiže.

Členové hodnotící komise v roce 2023

Mgr. Radovan Jančář

Knihovna Bedřicha Beneše
Buchlovana v Uherském Hradišti

Bc. Jana Bednářová

Knihovna Ústeckého kraje

Bc. Hana Hrabáková

Městská knihovna v Praze

**Mgr. et Mgr. Monika
Kratochvílová**

Moravská zemská knihovna
v Brně

Tomáš Pavelka

obec Mořice

Nominace

- Obecní knihovna Dubné, Jihočeský kraj
- Obecní knihovna Branišovice, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Nové Sedlo, Karlovarský kraj
- Knihovna městské části Praha-Březiněves, Hlavní město Praha
- Místní lidová knihovna Sněžné, Kraj Vysočina
- Místní knihovna Holovousy, Královéhradecký kraj
- Místní knihovna v Horní Branné, Liberecký kraj
- Místní knihovna Žabeň, Moravskoslezský kraj
- Obecní knihovna Bousín, Olomoucký kraj
- Obecní veřejná knihovna Břehe, Pardubický kraj
- Místní knihovna Tymákov, Plzeňský kraj
- Obecní knihovna Dolní Břežany, Středočeský kraj
- Místní knihovna Veltěže, Ústecký kraj
- Místní knihovna obce Halenkovice, Zlínský kraj

Obecní knihovna Dubné

Jihočeský kraj
Knihovnice: Jana Bílá

Obecní knihovna Dubné obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Jihočeského kraje. Dlouhodobě poskytuje kvalitní knihovnické služby. Knihovní fond je pravidelně aktualizován. Přestože knihovna má dostatek finančních prostředků na nákup nových knih, výborně využívá výměnného fondu své pověřené knihovny, Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích (JVK). Kromě časté obměny výměnných souborů aktivně nabízí čtenářům možnost vypůjčit si knihy, které nemá ve vlastním fondu, z JVK. Sama si zajišťuje dopravu objednaných knih, aby co nejrychleji vyhověla požadavkům čtenářů. Kromě toho pořádá akce pro základní a mateřskou školu, besedy o zajímavostech v obci nebo o přírodě v okolí obce. Knihovna vykazuje dlouhodobě velmi dobré výsledky.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 1 761
- Počet čtenářů celkem: 185
- Počet návštěvníků celkem: 3 617
- Počet výpůjček: 9 916
- Velikost knihovního fondu: 6 078

Kontakty

- knihovna@dubne.cz
- <https://www.dubne.cz/zivot-v-obci/knihovna/uvod/>

Obecní knihovna Branišovice

Jihomoravský kraj

Knihovnice: Anna Csanádieová

Obecní knihovna Branišovice obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Jihomoravského kraje. Zapojuje se do mnoha zajímavých akcí a projektů, například Celé Česko čte dětem nebo Babičko, přečti mi pohádku!, jejichž součástí je společné tvoření a předčítání pohádek dětem z mateřské školy. U příležitosti Dne země se knihovna společně s Kulturním centrem Branišovice pustila do zážitkového vzdělávacího programu zaměřeného na třídění odpadu a ochranu životního prostředí. Knihovna je přirozenou součástí života obyvatel. Své aktivity zaměřuje na všechny věkové kategorie a přispívá k mezigeneračnímu propojování. Ocenění získala za rozvoj veřejných knihovnických a informačních služeb, za podporu kulturního a společenského života v obci, podporu čtenářství, spolupráci s místními organizacemi a propojování komunit.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 602
- Počet čtenářů celkem: 27
- Počet návštěvníků celkem: 418
- Počet výpůjček: 535
- Velikost knihovního fondu: 2 145

Kontakty

- csanda@seznam.cz
- <https://knihovnabranisovice.webk.cz/>

Městská knihovna Nové Sedlo

Karlovarský kraj

Knihovnice: Michaela Sienková

Městská knihovna Nové Sedlo nabízí obyvatelům kvalitní kulturní a vzdělávací vyžití. Nedílnou součástí jsou autorská čtení pro všechny věkové kategorie. Pro děti každý měsíc připravuje herní odpoledne. Velmi důležitá je spolupráce se základní a mateřskou školou, a to především při autorských čteních, výstavách dětské tvořivosti, hudebních a recitačních soutěžích. Neodmyslitelnou součástí knihovny se stal letní příměstský tábor. Velkou část roku probíhají kurzy malování a práce na počítači. Mezi další aktivity patří cestopisné a jiné naučné přednášky a rukodělné dílny, při kterých jsou podporováni především regionální lektori a spolky. Koncept knihovny je postavená na inovaci, vzdělávání a spokojené veřejnosti.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 2 610
- Počet čtenářů celkem: 280
- Počet návštěvníků celkem: 8 570
- Počet výpůjček: 11 474
- Velikost knihovního fondu: 27 848

Kontakty

- knihovna@mestonovesedlo.cz
- <https://www.mkns.cz/>

Knihovna městské části Praha-Březiněves

Hlavní město Praha

Knihovnice: Anna Koudelková, Mgr. Andrea Moravcová

Knihovna v Březiněvsi je především místem setkávání, zpřístupňování informací, celoživotního vzdělávání, osobního tvůrčího rozvoje i kreativity a tvořivosti. Je aktivně podporována svým zřizovatelem a spolupracuje s mnoha místními organizacemi. Pravidelně pořádá besedy, workshopy, deskohraní, tvořivé kurzy pro děti i dospělé, vánoční a velikonoční besídky s živou hudbou. Svými akcemi podporuje také informační a počítačovou gramotnost. Pořádá poradnu a trénink paměti na počítačích pro seniory, kurzy fotografování, programování pro náctileté i besedy na téma digitální technologie pro děti. Je tak příkladem knihovny, která svou činností pozitivně ovlivňuje život místní komunity.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 2 149
- Počet čtenářů celkem: 140
- Počet návštěvníků celkem: 3 843
- Počet výpůjček: 3 067
- Velikost knihovního fondu: 4 058

Kontakty

- knihovna@brezineves.cz
- <https://www.knihovnabrezineves.cz/>

Místní knihovna Holovousy

Královéhradecký kraj

Knihovnice: Mgr. Lenka Doležalová

Místní knihovna Holovousy zvítězila v roce 2023 v soutěži Knihovna roku Královéhradeckého kraje. Sídlí v obci Holovousy a v místní části Chodovice provozuje v budově základní a mateřské školy pobočku. Pobočka je otevřena 20 hodin týdně v době vyučování. Prostory jsou vybaveny audiovizuální technikou, počítačem, notebooky a wifí připojením. Základní mobiliář doplňuje herní koutek přizpůsobený dětským návštěvníkům. Knihovna se zaměřuje na pořádání akcí a sousedská setkání, spolupodílí se na organizaci obecních akcí, a tím prohlubuje svou komunitní roli v obci. Pravidelně se účastní celostátních knihovnických projektů Noc s Andersenem, Týden knihoven a nově i S knížkou do života (Bookstart). V knihovně se realizují besedy, soutěže či tvoření. Prostory knihovny slouží k setkávání místních spolků a Klubu seniorů. V roce 2022 knihovna uspořádala 31 akcí a poskytla prostor pro 13 dalších aktivit organizovaných jinými pořadateli.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 559
- Počet čtenářů celkem: 90
- Počet návštěvníků celkem: 859
- Počet výpůjček: 485
- Velikost knihovního fondu: 1 105

Kontakty

- akce.holovousy@seznam.cz
- <https://knihovna.holovousy.cz/>

Místní knihovna v Horní Branné

Liberecký kraj

Knihovnice: Zdenka Bambulová

Místní knihovna v Horní Branné obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Libereckého kraje. Je knihovnou otevřenou komunitě a přátelskou k dětským čtenářům, na něž se orientuje. Spolupracuje s mateřskou i základní školou, zapojuje se do celostátních projektů na podporu dětského čtenářství. Knihovní fond je pravidelně doplňován výměnnými soubory z Městské knihovny Semily a dle požadavků čtenářů je zajišťována literatura také formou meziknihovní výpůjční služby. Díky rekonstrukci a rozšíření knihovny vznikly vzdušné a světlé prostory, skýtající dostatek místa pro odpočinkové zóny a dětský koutek, s potenciálem pro pořádání akcí i trávení volného času. Aktivní přístup knihovnice a podpora zřizovatele jsou dobrým příslibem pro naplňování komunitní role knihovny.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 1 363
- Počet čtenářů celkem: 150
- Počet návštěvníků celkem: 594
- Počet výpůjček: 1 735
- Velikost knihovního fondu: 3 143

Kontakty

- knihovna.hbranna@seznam.cz
- <https://www.knihovnahbranna.cz/>

Místní knihovna Žabeň

Moravskoslezský kraj

Knihovnice: Markéta Bradáčová

Místní knihovna Žabeň obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Moravskoslezského kraje. Aktivně přispívá ke kulturnímu a společenskému životu v obci a účastní se aktivit připravovaných obcí. Díky tomu splňuje parametry komunitní knihovny, která má přesah i do okolních obcí. Spolupracuje s místními spolky a organizacemi. Zaměřuje se na práci s malým čtenářem, organizuje mnoho akcí v knihovně i mimo ni. Je častým cílem návštěv dětí školního i předškolního věku. Zvláštní péče je věnována prvňáčkům. Pravidelně se zapojuje do projektu Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka, aktivně se podílí na projektu S knížkou do života (Bookstart). Aktivity spojené s projektem Bookstart vedly k založení klubu pro nejmenší děti. Zapojuje se i do dalších celostátních akcí, které se těší mediální podpoře. Vždy je připraven program v rámci Března – měsíce čtenářů, Týdne knihoven, Dne pro dětskou knihu či Noci s Andersenem.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 971
- Počet čtenářů celkem: 96
- Počet návštěvníků celkem: 2 125
- Počet výpůjček: 3 613
- Velikost knihovního fondu: 4 886

Kontakty

- knihovnazaben@seznam.cz
- <http://www.knihovna-zaben.cz/>

Obecní knihovna Bousín

Olomoucký kraj
Knihovnice: Dana Minxová

Obecní knihovna Bousín obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Olomouckého kraje. Je malou knihovnou v malé obci, která díky podpoře zřizovatele nabízí vše potřebné. Pořádá akce pro děti i dospělé a je inovativní. Prostor tomu odpovídá. Součástí knihovního fondu jsou také edukativní pomůcky pro děti a společenské hry. Vzhledem ke svému umístění v budově obecního úřadu využívá k pořádání různých aktivit zasedací místnost. Spolupracuje s Moravským zemským muzeem a zaznamenává osudy pamětníků na téma vysídlení Drahanské vrchoviny. Aktivně se podílí na projektech obce.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 131
- Počet čtenářů celkem: 11
- Počet návštěvníků celkem: 350
- Počet výpůjček: 26
- Velikost knihovního fondu: 958

Kontakty

- dana.minxova@seznam.cz
- <https://www.bousin.cz/obec/knihovna/>

Obecní veřejná knihovna Břehy

Pardubický kraj

Knihovnice: Bc. Jana Rybková, Jana Kučerová, Eva Forštová

Obecní veřejná knihovna Břehy obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Pardubického kraje. Od roku 2021 sídlí v kompletně zrekonstruovaných prostorech, které nabízejí možnost vzdělávání i komunitního setkávání. Pro děti a mládež z mateřských a základních škol nabízí knihovna nejen vzdělávací akce, ale i pravidelné čtenářské a výtvarné dílny určené různým věkovým kategoriím. Pro dospělé pořádá cestopisné a vzdělávací přednášky, výstavy, koncerty. Mimořádný zájem je o Dámský klub. Nejúspěšnější akcí roku 2022 byla návštěva režiséra Davida Baldy s jeho celovečerním filmem *Narušitel*. Všechny místní spolky mají možnost prezentovat v knihovně svou činnost. Rekonstrukce umožnila knihovně stát se srdcem obce, komunitním a sdíleným prostorem, kde se mohou setkávat všichni obyvatelé.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 1 090
- Počet čtenářů celkem: 115
- Počet návštěvníků celkem: 1 391
- Počet výpůjček: 1 487
- Velikost knihovního fondu: 10 503

Kontakty

- knihovna@obecbrehy.cz
- <https://www.knihovnabrehy.cz/>

Místní knihovna Týmákov

Plzeňský kraj

Knihovnici: Hana Hoblíková, Ing. Jan Hoblík

Místní knihovna Týmákov obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Plzeňského kraje. Sídlí v nově postavené budově vybavené funkčním a esteticky zdařile provedeným nábytkem a potřebnou technikou. Poskytuje základní knihovnické a informační služby včetně meziknihovní výpůjční služby, připravuje společenské, kulturní a cestovatelské akce a setkání. Úzce spolupracuje se základní a mateřskou školou. Děti knihovnu navštěvují i v rámci výuky. V knihovně se pravidelně scházejí zájemci o rukodělné činnosti.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 1 041
- Počet čtenářů celkem: 98
- Počet návštěvníků celkem: 1 048
- Počet výpůjček: 4 517
- Velikost knihovního fondu: 5 075

Kontakty

- h.hoblikova@seznam.cz
- <https://knihovna-tymakov.webnode.cz/>

Místní knihovna Veltěže

Ústecký kraj

Knihovnice: Naďa Zlozská, Alena Hromová

Místní knihovna Veltěže obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Ústeckého kraje. Knihovna pořádá mnoho aktivit. Každý pátek probíhá kroužek šikovných ručiček. Spolupracuje s mateřskou školou Veltěže, jejíž žáci v dopoledních hodinách pravidelně knihovnu navštěvují. Organizuje letní promítání, trénování paměti, tvořivé dílny pro děti, hraní stolních her. Knihovna se zapojila i do celorepublikových akcí Férová snídaně a Česko zpívá koledy. Standardně poskytuje čtenářům donáškovou službu. Úzce spolupracuje se zřizovatelem. Společně pořádají různé akce, například setkání rodáků, výstavy starých fotografií, velikonoční tvoření, dětský karneval, dětský den atd.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 416
- Počet čtenářů celkem: 60
- Počet návštěvníků celkem: 297
- Počet výpůjček: 300
- Velikost knihovního fondu: 803

Kontakty

- knihovna@velteze.cz
- <https://www.velteze.cz/knihovna>

Vítěz kategorie *Základní knihovna*

Místní knihovna obce Halenkovice

Zlínský kraj

Knihovnice: Pavlína Bieberlová

Místní knihovna obce Halenkovice sídlí v nových moderních prostorách, které jsou bezbariérové. Díky rozšíření provozní doby se zařadila mezi profesionální knihovny. V loňském roce uspořádala 40 akcí pro veřejnost. Velmi dobře spolupracuje se základní i mateřskou školou. Pro děti pořádá například Noc s Andersenem, lekce šachu a dámy, kurzy zpěvu country písniček. Úspěšnou akcí byla Slavnost Slabikáře a Pasování na čtenáře. Knihovna se zapojuje také do projektu S knížkou do života (Bookstart) a pořádá Setkání pro maminky s dětmi. Pro veřejnost v knihovně proběhly kurzy 3D tisku, pro seniory se uskutečňují kurzy v rámci projektu Moudrá sovička. V prostorách knihovny se konají kurzy angličtiny. Knihovna plní většinu knihovnických standardů včetně nákladů na nákup nových knih. Navíc využívá mimořádné výměnné soubory knih, audioknih i společenských her z krajské knihovny.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 2 020
- Počet čtenářů celkem: 320
- Počet návštěvníků celkem: 2 590
- Počet výpůjček: 5 389
- Velikost knihovního fondu: 7 796

Kontakty

- knihovna@halenkovice.cz
- <https://www.knihovna.halenkovice.cz/>

Diplom v kategorii *Základní knihovna*

Místní lidová knihovna Sněžné

Kraj Vysočina

Knihovnice: Mgr. Anna Holešová

Místní lidová knihovna Sněžné obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Kraje Vysočina. Knihovna funguje především jako živé komunitní centrum, které slouží příslušníkům všech věkových kategorií a sociálních skupin. Je přizpůsobena setkávání, lidé zde mohou trávit svůj volný čas. Aktivně spolupracuje nejen s místní základní a mateřskou školou, ale také se školou v sousední obci. Připravuje pro žáky programy a besedy, kam jsou zváni regionální spisovatelé i současní známí autoři. Akce s větším počtem účastníků se konají v přilehlém sále. Malé čtenáře motivuje ke čtení a k zájmu o literaturu soutěžemi Nejhezčí čtenářský deník a Čtenář roku. V rámci výpůjčních služeb nabízí čtenářům půjčování e-knih.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 734
- Počet čtenářů celkem: 74
- Počet návštěvníků celkem: 1 228
- Počet výpůjček: 674
- Velikost knihovního fondu: 2 048

Kontakty

- knihovna@snezne.cz
- <https://knihovnasnezne-cz.webnode.cz/>

Diplom v kategorii *Základní knihovna*

Obecní knihovna Dolní Břežany

Středočeský kraj

Knihovnice: Ing. Jarmila Vidová

Obecní knihovna Dolní Břežany obdržela v soutěži Vesnice roku 2023 diplom Vesnická knihovna Středočeského kraje. Komunitní centrum, jehož součástí je i knihovna, provozuje také infocentrum, multifunkční sál a mateřské centrum. Knihovna a mateřské centrum intenzivně spolupracují a vzájemně se doplňují při organizování aktivit. V knihovně pravidelně tráví volný čas maminky s dětmi a děti mladšího školního věku. Knihovna je také místem relaxace a odpočinku pro dospělé. Spolupráce se základní školou je standardní aktivitou knihovny. Důležitou součástí komunitního centra je také zahrada. Nabízí nejen herní prvky pro děti, venkovní kuchyni, ale také ozvučené pódium. Komunitní zahradu využívá knihovna pro organizování akcí zejména pro děti. Komunitní centrum v Dolních Břežanech naplňuje beze zbytku vše, co si pod tímto názvem můžeme představit.

Statistické ukazatele za rok 2022

- Počet obyvatel: 4 842
- Počet čtenářů celkem: 468
- Počet návštěvníků celkem: 5 269
- Počet výpůjček: 8 823
- Velikost knihovního fondu: 3 805

Kontakty

- vidova@dolnibrezany.cz
- <https://www.ric-dolnibrezany.cz/knihovna-2/>

Kategorie

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Cena Knihovna roku v kategorii významný počin se uděluje fyzické osobě nebo provozovateli knihovny za mimořádný přínos k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb.

Tato stručná definice otvírá prostor pro zviditelnění široké škály projektů: přes digitalizační a výzkumné projekty, databáze, komunitní aktivity, podporu regionálních tradic či využití nejmodernějších technologií při provozu knihoven. Mnohá lokální řešení mají nadregionální i mezinárodní přesah a jsou inspirací pro ostatní knihovny.

Členové hodnotící komise

Ing. Libuše Nivnická
Knihovna Jiřího Mahena v Brně

Mgr. Jana Konečná
Knihovna Národního muzea

Mgr. Lenka Maixnerová
Národní knihovna ČR

PhDr. Dana Petrádesová
Krajská vědecká knihovna
v Liberci

Mgr. Jaroslava Štěrbová
Městská knihovna v Praze

Mgr. Monika Vlasáková
Husitské muzeum v Táboře

Mgr. Martina Wolna
Knihovna Třinec

Nominace

Památník národního písemnictví – Muzeum literatury

Hlavní město Praha

Knihovna Památníku národního písemnictví – Muzea literatury se vyrovnala s náročným stěhováním fondu z původních externích depozitářů do centrálního depozitáře v Litoměřicích a přestěhovala své sídlo do nové budovy v Praze. Knihovní fond byl při této příležitosti odborně ošetřen a postaven v klimatizovaných a nově vybavených depozitárních prostorech. Knihovna se zapojila i do přípravy nové stálé expozice Muzea literatury.

<https://pamatniknarodnihopisemnictvi.cz/>

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

Jihočeský kraj

JVK v Českých Budějovicích se zasloužila o vydání knihy Karla Hansy, který v ní popisuje své zážitky z cest po Francii ve dvacátých letech 20. století. Více než třisetstránková kniha obsahuje souběžný česko-francouzský text, na 140 černobílých autorových fotografií, které jsou unikátní památkou na předválečnou podobu města Lorient, za 2. světové války takřka srovnaného se zemí, i medailon autora, který připravilo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích. Díky tomuto počínu knihovna obohatila partnerství s francouzským městem Lorient a připomněla památku cestovatele a spisovatele Karla Hansy.

<https://www.c-budejovice.cz/de/node/273717>

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

Jihočeský kraj

JVK v Českých Budějovicích zahájila ve spolupráci s Palmknihy online půjčování audioknih. Tím vyšla vstříc zájmu uživatelů o audioknihy, které si nyní mohou vypůjčit a poslouchat za stejných podmínek jako e-knihy. Jejich implementaci do knihovního systému zajistila firma Cosmotron a IT pracovníci knihovny. JVK v Českých Budějovicích tak otevřela novou cestu k online poslechu všem dalším knihovnám i jejich čtenářům.

https://www.cbvk.cz/audioknihy_online.html

Knihovna Gelasta Vodňanského, Vodňany

Jihočeský kraj

Příkladem inspirativní komunitní aktivity je otevření nových prostor Dvorek U Koníčka při Knihovně Gelasta Vodňanského, které dávají knihovně možnost využití k mnoha aktivitám. Dvorek U Koníčka má svou duši i příběh. Knihovna za pomoci širší veřejnosti, od dětí po důchodce, přetvořila zanedbaný dvorek ke komunitním aktivitám, jako je konání příměstského tábora, organizaci únikové hry, v garáži vznikl antikvariát a mnoho dalšího. Podněty obyvatel na využití prostoru zapracoval architekt do studie. Díky tomu má knihovna místo, které propojuje obyvatele Vodňan.

<https://knihovna-vodnany.cz/>

Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov

Jihomoravský kraj

Projekt KKD Vyškov Knihovna jako most k porozumění mezi kulturami vznikl v reakci na příchod občanů z Ukrajiny, vyhnaných válkou. Knihovna uspořádala několik integračních akcí, jako např. oslavu česko-ukrajinských Velikonoc s ukázkou folkloru, benefiční koncert, jehož výtěžek byl použit na podporu ukrajinských dětí, česko-ukrajinskou Noc s Andersenem, besedu s profesorem politologie i s předsedkyní Sdružení Čechů ve Volyni a mnohé další. Tím nabídla našim novým sousedům mnoho příležitostí k poznání města Vyškova a sehrála významnou integrační roli, na kterou navázaly další organizace ve městě.

<https://www.kkdvyškov.cz/>

Severočeské muzeum v Liberci – knihovna

Liberecký kraj

Severočeské muzeum v Liberci a Fakulta restaurování Univerzity Pardubice vytvořily unikátní databázi slepotiskové výzdoby českých knižních vazeb 16. století v rámci projektu NAKI II Slepí svědkové doby. Databáze je nazvaná NUSK na počest významného odborníka v oblasti knižní vazby Bohumila Nusky, na základě jehož archivu vznikla. Projekt vedl ke sjednocení odborné terminologie a mj. umožnil vznik specializované metodiky odborného popisu slepotiskové výzdoby knižních vazeb. Díky promyšlené koncepci je databáze vítaným zdrojem pro knihovnědce a správce fondů starých tisků všech paměťových institucí.

<https://nusk.upce.cz/>

Krajská knihovna v Pardubicích

Pardubický kraj

Tištěné kulturní dědictví Pardubického kraje je společným projektem Krajské knihovny v Pardubicích, Regionálního muzea v Litomyšli, Východočeského muzea v Pardubicích a Orlického muzea. V digitální knihovně Krajské knihovny v Pardubicích jsou zpřístupňovány ojedinělé fondy a dokumenty regionální provenience Pardubického kraje; souběžně jsou mapovány fondy paměťových institucí v regionu, které uchovávají často unikátní publikace. Paralelně je vytvářena a doplňována kartotéka regionálních osobností, spolků a firem.

<https://kkpce.cz/cs/sluzby/digitalizovane-dokumenty/digitalizovane-dokumenty/>

Michal Denár, Česká Třebová

Pardubický kraj

Projekt databáze Osobnosti regionů, provozované Městskou knihovnou Česká Třebová, poskytuje knihovnám prostor, kde mohou prezentovat významné osobnosti svého města a okolí a zaznamenávat dějiny regionu. Webová aplikace, významně modernizovaná v letošním roce, je uživatelsky velmi přívětivá, ukazuje výročí osob v jednotlivých měsících, umožňuje snadno najít i neznámé osobnosti v zájmové oblasti uživatele. Propojením na další významné informační zdroje představuje kooperativní dílo národního významu, které svým přístupem splňuje podmínky pro Otevřená data. Mgr. Michal Denár je architektem popisovaného systému, současně také jeho inovátorem, administrátorem a editorem.

<https://www.osobnostiregionu.cz/>

Městská knihovna Český Těšín

Moravskoslezský kraj

V rámci projektu Objevuj Těšín pořádá městská knihovna ve spolupráci s Muzeem Těšínska, Městem Český Těšín a Klubem českých turistů v turistické sezóně cyklus komentovaných procházek otevřených českým i zahraničním zájemcům. Procházky jsou připravovány ve spolupráci knihovny a informačního centra, jsou tematicky zaměřené a propojují město, které bylo násilně rozděleno na polskou a českou část. Cyklus komentovaných prohlídek je významným počinem, který rozšiřuje služby knihovny nejen směrem k žákům, studentům i obyvatelům města, ale také k jeho okolí, k návštěvníkům z Česka a z příhraničních oblastí Polska.

<https://www.knihovnatessin.cz/>

Ostravská univerzita – Univerzitní knihovna Ostravské univerzity

Moravskoslezský kraj

Univerzitní knihovna OU obdržela v roce 2022 dar od profesora Jacquese Rupnika – cca dva tisíce dokumentů v českém, slovenském, francouzském a anglickém jazyce z oblasti mezinárodních vztahů, politikologie, historie a práva. Při této příležitosti proběhla rekonstrukce prvního patra budovy univerzitní knihovny: studovna J. Rupnika je koncipována jako modulární multifunkční prostor s promyšlenými designovými detaily, který umožňuje upravovat jeho dispozice a vytvářet ideální podmínky pro nejrůznější kulturní i vzdělávací akce univerzity. V prostorách studovny jsou vystavena umělecká díla vytvořená studenty Fakulty umění. Je místem mnoha kulturních i vzdělávacích aktivit knihovny, které jsou navštěvovány studenty, vědeckými pracovníky i širokou veřejností.

<https://knihovna.osu.cz/27835/jacques-rupnik/>

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

Zlínský kraj

Databáze Osobnosti Valašska, resp. portál, zahrnuje mediální bázi, databázi „štitků“ činností a mapu, v níž jsou osobnosti zaneseny pomocí GPS souřadnic. Je doplňována a aktualizována pracovníky MVK Vsetín a nově obsahuje i kvízy o valašských osobnostech. Databáze, která má nyní 619 hesel, umožňuje vícehlediskové vyhledávání a zpřístupňuje i sběratelskou hru Valašská čítanka věnovanou valašským autorům.

<https://www.osobnostivalasska.cz/>

Vítěz kategorie

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Městská knihovna v Praze

Kiosek – první samoobslužná pobočka v síti Městské knihovny v Praze (a ČR)

Průkopnické zavedení konceptu samoobslužnosti, které pomůže rozšířit stávající služby knihovny a je inspirací pro celý systém knihoven. Cílem projektu je prostřednictvím technologií zrychlit výpůjční služby, rozšířit provozní dobu a posílit komunitní roli knihoven. Rutinní práce je svěřena technologiím a nenahraditelný lidský přístup věnován přímé péči o návštěvníky knihovny. Kiosek je otevřen v obchodním centru Černý Most od března 2022 sedm dní v týdnu a od 9 do 21 hod. Na 29 m² nabízí především výpůjční služby, vyzvednutí rezervací, ale je možné i posezení a přístup na wifi. Osobní asistence knihovníka je dostupná v pondělí odpoledne, v další všední dny se nabízí vzdálená podpora přes obrazovku. Podstatou a hlavním přínosem je však samoobslužnost, a to od vstupu (dveře se otevrou po načtení čtenářského průkazu) přes půjčování a vracení knih až po platbu kartou. Jde o koncept, který přibližuje rychlou službu knihovny do místa, jímž denně proudí tisíce návštěvníků. Knihovna se tak stává přirozenou součástí nabídky rušného obchodního centra a v sousedství komerčních služeb nabízí možnost zklidnění i krátkého odpočinku.

<https://www.mlp.cz/cz/pobocky/kiosek/?KNIHOVNA=0&>

Diplom v kategorii

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Krajská vědecká knihovna v Liberci

Knihovna v Křišťálovém údolí

Realizace aktivit v rámci celokrajské kampaně Crystal Valley (Křišťálové údolí), jejichž cílem je propagace regionu jako kolébky sklářského a bižuterního průmyslu, jeho historie i současnosti, je inspirací pro podporu regionální historie a tradic. Projekt je příkladem spolupráce mnoha regionálních partnerů, mezi nimiž knihovna hraje významnou roli. Přesvědčivý koncept vedl i k získání finančních prostředků, které umožnily realizovat soubor aktivit vedoucích k posilování regionální integrity: knihovníci zpracovali medailony významných sklářů včetně natočení a zpracování jejich životních příběhů, proběhla venkovní výstava Skláři z Křišťálového údolí za účasti autorů, uskutečnily se literární výlety po stopách sklářů s průvodci, kterými byli knihovníci v dobových kostýmech. S mimořádným zájmem se setkal dvoudenní Křišťálový trh v knihovně. Všechny tyto aktivity probíhající v letech 2022 a 2023 jsou skvělým příkladem implementace Konceptu rozvoje knihoven ČR na léta 2021 až 2027 a činí z knihovny významného partnera při realizaci velkých projektů zaměřených na rozvoj kraje.

<https://www.osobnostilibereckehokraje.cz/>

II

Městská knihovna roku

Soutěž Městská knihovna roku vyhlašuje od roku 2010 Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) a od roku 2015 ji zaštiťuje Svaz měst a obcí České republiky.

Cílem soutěže je ocenit nejlepší české, moravské či slezské knihovny, které jsou provozovány nebo zřizovány městy, a motivovat je k rozšíření a zkvalitnění poskytovaných knihovnických a informačních služeb.

Soutěž je koncipována jako dvoukolová. Za každý kraj je nominována jedna knihovna, kterou vybírá regionální výbor SKIP ve spolupráci s metodiky krajských knihoven. V prvním kole jsou hodnoceny dvě nejvýznamnější akce/počiny uspořádané knihovnou v uplynulém roce. Na to navazuje hodnocení činnosti knihovny metodou benchmarkingu. Ve druhém kole je osm nejlépe hodnocených knihoven navštíveno hodnotitelskou komisí a hodnoceno podle bodovacího dotazníku dle přizpůsobených pravidel mystery shoppingu.

Cena Městská knihovna roku v číslech

Od roku 2010 do roku 2022 bylo uděleno 13 hlavních cen, 6 ocenění za 2. a 3. místo a jedna zvláštní cena.

Členové hodnotící komise

PhDr. Vít Richter
Národní knihovna ČR

Ing. Daniela Divínová
Masarykova veřejná knihovna
Vsetín

Bc. Kateřina Hubertová
Knihovna města Hradec Králové

PhDr. Marie Šedá
Národní knihovna ČR

Nominace

- Městská knihovna Tábor, Jihočeský kraj
- Městská knihovna Kyjov, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Ostrov, Karlovarský kraj
- Městská knihovna Nový Bydžov, Královéhradecký kraj
- Knihovna Brána Trojzemí, Liberecký kraj
- Městská knihovna Havířov, Moravskoslezský kraj
- Městská knihovna Šternberk, Olomoucký kraj
- Městská knihovna Přelouč, Pardubický kraj
- Městská knihovna Kralovice, Plzeňský kraj
- Knihovna Kutná Hora, Středočeský kraj
- Městská knihovna Litvínov, Ústecký kraj
- Městská knihovna Moravské Budějovice, Kraj Vysočina
- Městská knihovna Valašské Meziříčí, Zlínský kraj

Knihovny vybrané do druhého kola soutěže

- Městská knihovna Tábor, Jihočeský kraj
- Městská knihovna Kyjov, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Ostrov, Karlovarský kraj
- Městská knihovna Nový Bydžov, Královéhradecký kraj
- Městská knihovna Havířov, Moravskoslezský kraj
- Městská knihovna Přelouč, Pardubický kraj
- Knihovna Kutná Hora, Středočeský kraj
- Městská knihovna Litvínov, Ústecký kraj

1. místo

Knihovna Kutná Hora

Středočeský kraj

Mgr. Gabriela Jarkulišová, ředitelka

Knihovna Kutná Hora působí od roku 2022 v nově rekonstruovaném objektu bývalé školy. Rekonstrukce historické památky byla financována z Integrovaného regionálního operačního programu. Knihovna poskytuje široké spektrum odborných přednášek, besed, seminářů, workshopů, dílen, multikulturních aktivit, koncertů, výstav. Nabízí studijní, přednáškové a badatelské prostory pro veřejnost. Spolupracuje s řadou institucí v místě, což umožňuje uskutečnit nové projekty, například cyklus Knihovna fandí divadlu, jehož cílem je poznat literární díla v dramatickém zpracování špičkových divadel mimo Kutnou Horu. Všechny typy škol mohou využívat nabízené vzdělávací programy pro školy.

Knihovna je vybavena moderními systémy, pohodlným a přívětivým zázemím. Najdeme zde zákoutí s četbou pro různé věkové i zájmové skupiny čtenářů. Kromě tradičních výpůjčních služeb knihovna provozuje Knihovnu věcí, kde nabízí dětem i dospělým půjčování předmětů od didaktických pomůcek až po malířské stojany, šicí stroje nebo stany. Součástí knihovny je také příjemná kavárna a parkoviště s třemi desítkami parkovacích míst.

<https://www.knihovna-kh.cz/>

2. místo

Městská knihovna Havířov

Moravskoslezský kraj
Ing. Dagmar Čuntová, ředitelka

Městská knihovna Havířov poskytuje knihovnické a informační služby prostřednictvím 9 poboček ve všech městských částech, provozuje Městské informační centrum, expozici Historie psaná uhlím a od roku 2016 převzala také péči o Kroniku města Havířova.

Mimořádným počinem je podpora zvyšování finanční gramotnosti dětí. Knihovna připravila pro žáky II. stupně základních škol Hernu finanční gramotnosti. Žáci se prostřednictvím deskové hry Finanční svoboda, která věrně simuluje realitu hospodaření s penězi, starají o peníze fiktivní rodiny.

Knihovna nabízí aktuální témata v oblasti vzdělávání – workshopy robotiky a programování pro ZŠ, Robohernu – volné hraní s roboty pro veřejnost, 3D tiskárny a 3D tisk, počítačové kurzy pro seniory. Podporuje čtenářství – K-klub, čtenářské dílny ve školách, lekce a besedy s využitím metod RWCT, projekt S knížkou do života (Bookstart), celoroční projekt Deník malého čtenáře, mediální gramotnost. Spolupracuje s domovy pro seniory, kde probíhá pásmo besed převážně s regionálními tématy. Nabízí interaktivní zážitkový program Muzikohrátky, který je vhodný pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a seniory. Knihovna spolupracuje s dobrovolníky především z řad mládeže, kteří se podílejí na přípravě a realizaci akcí.

<https://knihovnahavirov.cz/>

3. místo

Městská knihovna Litvínov

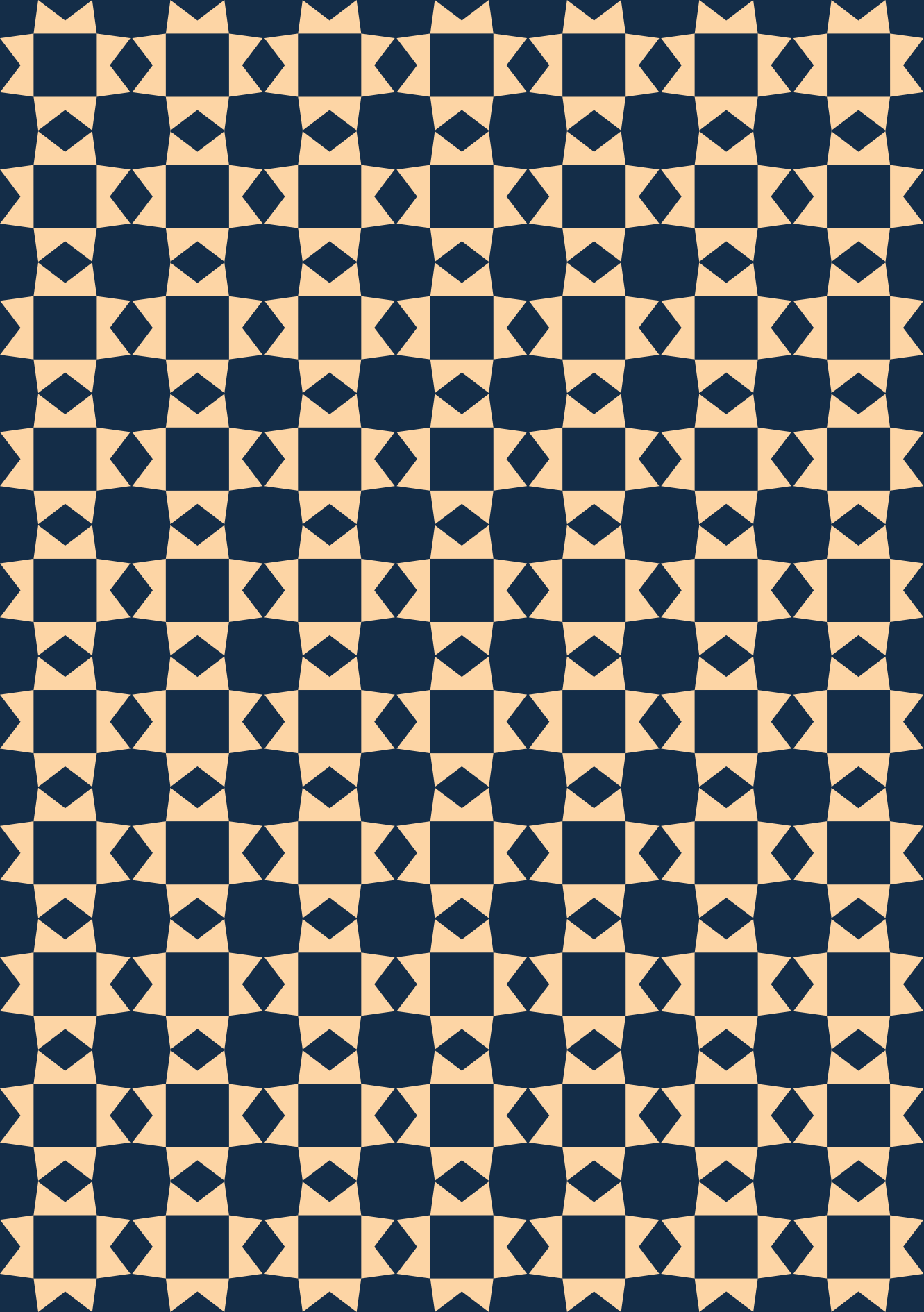
Ústecký kraj

Mgr. Marcela Güttnerová, ředitelka

Městská knihovna Litvínov se stala uznávaným a živým centrem, kde se lidé setkávají, vzdělávají, navazují nová přátelství a posilují komunitní život. Knihovna klade důraz na inovativní programy a nabízí širokou paletu vzdělávacích, komunitních a kulturních aktivit, čímž přispívá k obohacení intelektuálního a sociálního prostředí ve městě. Schopnost knihovny Litvínov spojovat lidi a vést je k novým dobrodružstvím a objevům je bezpochyby inspirativní.

Skvělým projektem je dětská herna, která slouží nejen k informačně vzdělávacím lekcím pro školy a další vzdělávací instituce, ale také k organizaci volnočasových aktivit dětí. Najdeme zde kreativní a tvořivé dílny, stolní a deskové hry, gamebooky, práci s novými médii a technologiemi, jako je virtuální realita, 3D tiskárny a robotika. Součástí je teen-zóna pro mládež od 15 let, nazvaná Komnata nejvyšší potřeby. Mladým lidem je určena Knižní ozdravovna, která využívá principy biblioterapie. Knihovna nabízí programy zájmového vzdělávání pro širokou veřejnost včetně seniorů a zapojuje se do všech celostátních projektů na podporu čtenářství.

<https://www.knihovna-litvinov.cz/>

III

Soutěž MARK

Cenu MARK (Mladá/mladý, moudrá/moudrý; aktivní, atraktivní; rozkvétající, rozumná/rozumný; knihovnice/knihovník) uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) od roku 2010. Cílem ceny je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/pracovnic knihoven, pedagogů/pedagožek a studentů/studentek oboru a ohodnotit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v daném roce. Záštitu nad soutěží převzalo od roku 2023 Sdružení místních samospráv.

Novinkou je od roku 2023 rozšíření soutěže o krajskou úroveň. Ocenění se uděluje fyzické osobě za originální, inovativní knihovnicko-informační projekt, počín, stavbu, publikaci či jinou aktivitu s přínosem pro rozvoj knihovnických a informačních služeb. Podmínkou pro udělení ceny je trvalý pobyt na území ČR a dosažení věku maximálně 35 let. Vyhodnocení nominací probíhá ve spolupráci regionálních výborů SKIP, krajských a pověřených knihoven. Mezi hodnotící kritéria patří originalita, inovativnost, tvůrčí přístupy k řešení, míra užitečnosti pro cílovou skupinu, případně přínos pro širší odbornou komunitu či obor jako celek.

Cena MARK v číslech

Od roku 2010 do roku 2022 bylo uděleno 13 ocenění.

Členové hodnotící komise v roce 2023

Mgr. et Mgr. Monika Kratochvílová

Moravská zemská knihovna
v Brně

PhDr. Dana Petrádová

Krajská vědecká knihovna
v Liberci

Mgr. Petra Šimonová

Knihovna města Ostravy

Tomáš Pavelka

obec Mořice

Ing. Libuše Nivnická

Knihovna Jiřího Mahena v Brně

Mgr. Marika Zadembská

Knihovna Třinec

Mgr. Roman Dub

Městská knihovna Písek

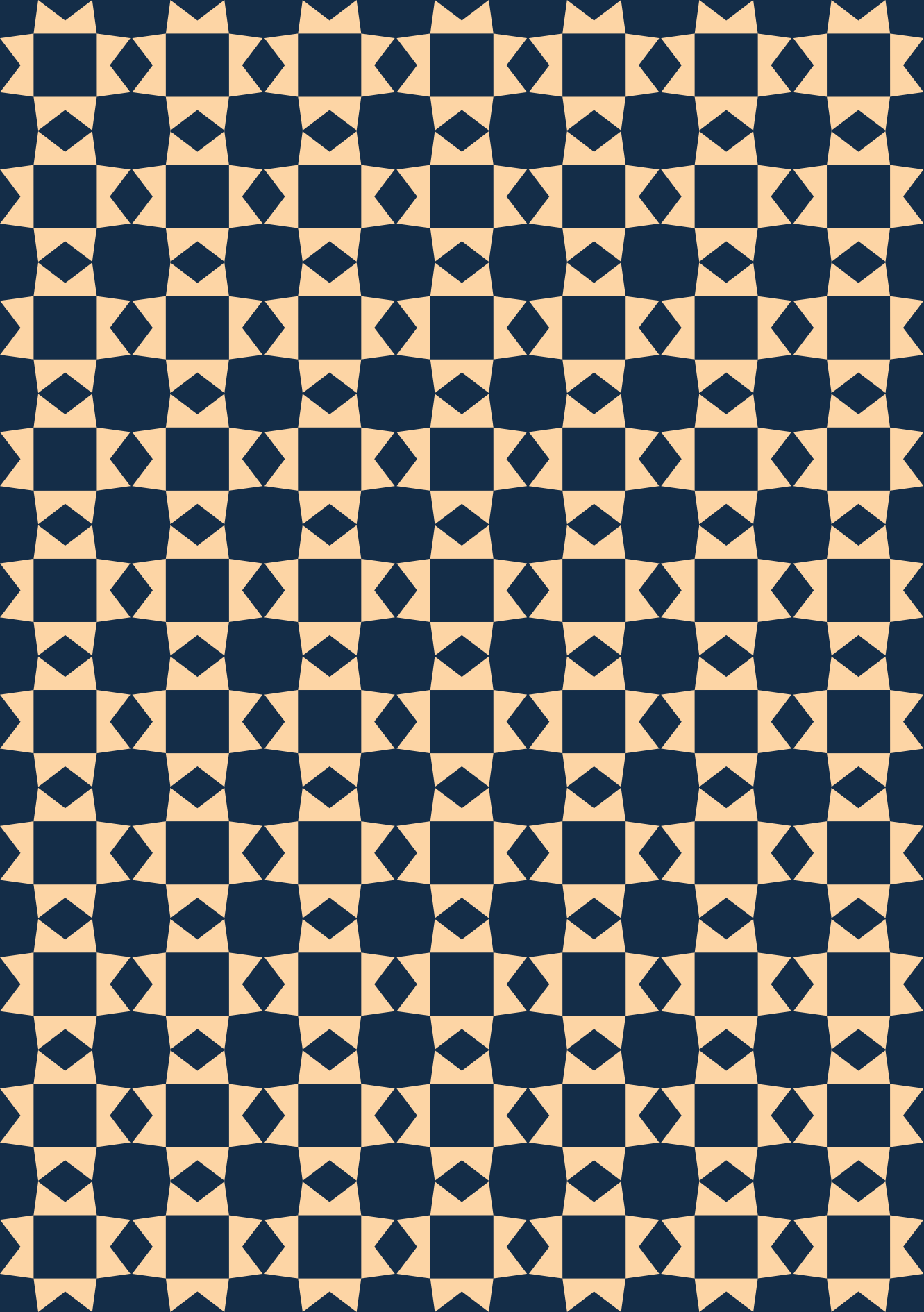
Vítěz

Mgr. Helena Dlouhá

Knihovna města Ostravy

Helena Dlouhá úspěšně absolvovala magisterské studium knihovnictví na Slezské univerzitě Opava v roce 2013 a od téhož roku je zaměstnaná v Knihovně města Ostravy, Oddělení pro děti a mládež. Získala ocenění za vynikající práci v celostátní pracovní skupině projektu S knížkou do života (Bookstart), a to především za přípravu, správu a aktualizaci webu, sociálních sítí a dalších komunikačních platforem projektu. Helena Dlouhá nenápadně, ale velmi usilovně aktivizuje komunitu knihoven a svou osobní účastí na seminářích, kde vystupuje jako lektorka, získává další knihovny pro zapojení do projektu. Stará se o evidenci začleněných knihoven, připravuje dotazníky a s výsledky těchto dotazníkových šetření dále pracuje. Připravuje také Zpravodaj projektu, který pravidelně rozesílá do všech knihoven, získává názory odborníků, tipy na vhodné čtení pro cílovou komunitu; to vše s cílem pomoci knihovnám napříč republikou, zejména těm menším a knihovnám bez zkušeností s aktivitami pro děti do 6 let a jejich rodiče. Bez jejího zapojení, ochoty a nezlomného přesvědčení o důležitosti projektu by žádná z výše uvedených aktivit nebyla v tak dobrém stavu a tak prospěšná pro širší komunitu.

IV

Medaile Zdeňka Václava Tobolky

Sdružení knihoven České republiky a Nadace knihoven od roku 2000 oceňují inspirační osobnosti českého knihovnictví, které svým nadšením, erudicí a ochotou sdílet posouvají služby knihoven na vyšší úroveň. Ocenění může získat také instituce, která svou jedinečnou a významnou činností a aktivitami zviditelňuje knihovnictví.

Ocenění se uděluje ve dvou kategoriích: za významný přínos k rozvoji českého knihovnictví a za celoživotní práci v českém knihovnictví. Smyslem ocenění je každoročně vyzdvihnout osobnosti českého knihovnictví, které jsou příkladem ostatním pracovníkům v knihovnictví.

Ocenění je pojmenováno po Zdeňku Václavu Tobolkovi (1874–1951), kterého zná odborná veřejnost jako legendárního „otce zakladatele“ moderního českého knihovnictví. Poprvé bylo uděleno v září 2000 na konferenci Knihovny současnosti. Návrh medaile zhotovil medailér Michal Vitovský.

Medaile Z. V. Tobolky v číslech

Od roku 2000 do roku 2022 bylo uděleno 146 medailí, přičemž v roce 2020 se ocenění neudílelo.

Členové hodnotící komise v roce 2023

Mgr. Martina Wolna
Knihovna Třinec

Mgr. Tomáš Foltýn
Národní knihovna ČR

Mgr. Jan Kaňka
Krajská knihovna Františka
Bartoše ve Zlíně

Ing. Radka Kodetová
Krajská knihovna v Pardubicích

Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.
Moravská zemská knihovna
v Brně

PhDr. Dana Petrádová
Krajská vědecká knihovna
v Liberci

RNDr. Tomáš Řehák, Ph.D.
Městská knihovna v Praze

Mgr. Eva Svobodová
Studijní a vědecká knihovna
v Hradci Králové

Kategorie

*Významný přínos k rozvoji
českého knihovnictví*

Mgr. Lenka Dostálová

Moravská zemská knihovna v Brně

Lenka Dostálová svými aktivitami naplňuje poslání Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukce knihoven. Iniciovala a realizovala projekt Databáze novostaveb a rekonstrukcí knihoven v ČR. Věnuje se metodice, poradenství, přednáškové činnosti, spolupracuje na vydávání doporučení a publikací, je autorkou článků v odborném knihovnickém tisku.

Je členkou pracovní skupiny Architecture Group organizace LIBER, jejímž cílem je sdílet společný zájem a partnerství se zahraničními specialisty. V českém prostředí spolupracuje s Fakultou architektury Vysokého učení technického v Brně.

Je neúnavnou propagátorkou nových a neotřelých řešení prostor knihoven se zřetelem k novým trendům a potřebám.

Mgr. Roman Dub

Městská knihovna Písek

Roman Dub stojí za konceptem knihovny jako vzdělávacího a kulturního centra a jeho realizace v projektu Městská knihovna Písek a centrum vzdělávání. Od začátku svého působení v knihovně se zaměřil na změnu její pozice v kulturním a společenském životě města. Zásadní rekonstrukce bývalé základní školy přinesla knihovně nový potenciál. Budova i uzavřený pobytový dvůr poskytuje praktické i vizuálně zajímavé prostory, ve kterých jsou nabízeny i netypické služby. Prostory jsou řešeny multifunkčně tak, aby aktivity prostupovaly celou knihovnou.

Výsledkem je vzrůstající a aktivní zájem neziskových organizací, škol a dalších subjektů o spolupráci s knihovnou. Roman Dub neúnavně rozvíjí spolupráci a partnerství a knihovnu propojuje s mnoha institucemi i v širším regionu.

Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Moravská zemská knihovna v Brně

Vystudoval magisterské studium bohemistiky a historie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. V roce 2008 se stal docentem na Univerzitě Karlově v Praze a v roce 2013 získal titul profesor na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Jako vědecký pracovník působil v Moravském zemském muzeu a v Akademii věd ČR, jako pedagog pak působil na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, Univerzitě Palackého v Olomouci a dosud vyučuje na Univerzitě Karlově.

V roce 2014 se stal ředitelem Moravské zemské knihovny v Brně (MZK). Je také členem Ústřední knihovnické rady. Působí i v dalších knihovnických orgánech a sdruženích. Zasloužil se o výrazný rozvoj aktivit MZK směrem do zahraničí, zejména prostřednictvím Českého literárního centra či reprezentací České republiky na zahraničních knižních veletrzích. V roce 2015 přijal výzvu a zavázal MZK vyvinout portál Knihovny.cz. Obdobně se zapojil do spolupráce s NK ČR a Knihovnou akademie věd ČR na zachování a rozvoji České digitální knihovny, za jejíž provoz je nyní MZK odpovědná.

Jeho přátelský vztah s manželi Kunderovými vedl k myšlence umístění Kunderovy soukromé knihovny do MZK. Knihovna Milana Kundery v prostorách MZK byla otevřena 1. dubna 2023.

Je autorem několika literárněvědných publikací, například Literární Morava, Česká literatura v německých překladech, Středoevropan Milan Kundera nebo Milan Kundera (neztracen) v překladech.

Miloslav Linc

Městská knihovna v Praze

Miloslav Linc je metodikem Městské knihovny v Praze a do knihoven přináší novinky i benefity nových technologií, ať už jde o e-nástroje, virtuální realitu nebo umělou inteligenci. Stojí za myšlenkou truhlářské dílny v pobožce MěK v Praze na Náplavce. Idea knihovny, která přístupně, zábavně i vstřícně seznamuje veřejnost s technologickými novinkami, neformálně ji vzdělává a poskytuje jí prostor a asistenci, patří k novinkám v českém knihovnictví. Své zkušenosti, nápady a realizace předává na seminářích, konferencích, publikuje je v knihovnickém tisku. Neúnavně propaguje a podporuje žánr fantasy, kterému se i literárně věnuje.

Kategorie

Celoživotní práce

v českém knihovnictví

RSDr. Zdeněk Matušík

Národní knihovna České republiky

Zdeněk Matušík je uznávaným odborníkem na problematiku autorského práva v prostředí knihoven, od poloviny 90. let 20. století se aktivně zapojuje do přípravy a prosazování všech novel autorského zákona. Díky jeho návrhům mají české knihovny možnost uzavírat licenční smlouvy na půjčování nosičů zvuku, na veřejná čtení, elektronické dodávání dokumentů, kopírování obálek a obsahů knih a prezenční půjčování kvalifikačních prací.

Angažoval se při uzavírání licenčních smluv na zpřístupnění děl nedostupných na trhu a také při novele daňových zákonů. Byl dlouholetým předsedou zahraniční sekce SKIP a dlouhodobě zastupoval SKIP a české knihovny v legislativní skupině EBLIDA.

Nadále se podílí na vzniku normativních dokumentů pro oblast služeb knihoven a zabývá se právními a dalšími aspekty poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb i novelou knihovního zákona.

Držitelé ocenění

Knihovna roku, kategorie *Základní knihovna*

2000

- Místní knihovna Brodek u Přerova, Olomoucký kraj

2001

- Obecní knihovna Horní Lideč, Zlínský kraj

2002

- Místní lidová knihovna Sepekov, Jihočeský kraj

2003

- Obecní knihovna v Jindřichovicích pod Smrkem, Liberecký kraj
- Místní knihovna ve Valašské Bystřici, Zlínský kraj
- Místní knihovna v Horní Stropnici, Jihočeský kraj

2004

- Místní lidová knihovna v Kostomlatech pod Milešovkou, Ústecký kraj
- Místní knihovna v Babicích, Zlínský kraj
- Obecní knihovna v Mydlovarech, Jihočeský kraj

2005

- Místní lidová knihovna Havlíčkova Borová, Kraj Vysočina
- Místní lidová knihovna Božetice, Jihočeský kraj
- Místní knihovna ve Strážově, Plzeňský kraj

2006

- Obecní knihovna Býšť, Pardubický kraj
- Místní knihovna v Myslbořicích, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Radslavice, Olomoucký kraj

2007

- Obecní knihovna Bory, Kraj Vysočina
- Místní knihovna Všechnovice, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Vidče, Zlínský kraj

2008

- Obecní knihovna v Pavlovicích u Přerova, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Mokrý-Horákov, Jihomoravský kraj
- Obecní knihovna v Praskače, Královéhradecký kraj

2009

- Obecní knihovna Protivanov, Olomoucký kraj
- Městská knihovna Březová, Karlovarský kraj
- Infocentrum s knihovnou v Kolovratech, Hlavní město Praha

2010

- Obecní knihovna v Petrůvkách, Kraj Vysočina
- Vzorná lidová knihovna ve Velkých Popovicích, Středočeský kraj
- Obecní knihovna Poteč, Zlínský kraj

2011

- Místní veřejná knihovna Vavřinec-Veselice, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna v Miletíně, Královéhradecký kraj
- Obecní knihovna Jaroměřice, Pardubický kraj

2012

- Obecní knihovna Ratíškovice, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna Ostravice, Moravskoslezský kraj
- Obecní knihovna v Košťálově, Liberecký kraj

2013

- Knihovna dr. E. Bořického Milín, Středočeský kraj
- Místní knihovna Žabeň, Moravskoslezský kraj
- Místní knihovna v Měrunicích, Ústecký kraj

2014

- Obecní knihovna Horní Lideč, Zlínský kraj
- Obecní knihovna ve Vikýřovicích, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna v Lomnici, Karlovarský kraj

2015

- Městská knihovna Hroznětín, Karlovarský kraj
- Místní knihovna Vrdy, Středočeský kraj
- Obecní knihovna v Kuníně, Moravskoslezský kraj

2016

- Obecní knihovna v Rapotíně, Olomoucký kraj
- Místní knihovna Boršov nad Vltavou, Jihočeský kraj
- Obecní knihovna Batňovice, Královéhradecký kraj

2017

- Knihovna městyse Křtiny, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Zruč nad Sázavou, Středočeský kraj
- Obecní knihovna Velká Hleďsebe, Karlovarský kraj

2018

- Místní knihovna P. Křížkovského Holasovice, Moravskoslezský kraj
- Místní knihovna Černotín, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Horní Ves, Kraj Vysočina

2019

- Místní knihovna Větrný Jeníkov, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Lomnice, Karlovarský kraj
- Místní knihovna ve Svijanech, Liberecký kraj

2020

- Knihovna Halenkov, Zlínský kraj
- Obecní knihovna Jaroměřice, Pardubický kraj
- Místní lidová knihovna v Kostomlatech pod Milešovkou, Ústecký kraj

2021

- Obecní knihovna ve Statenicích, Středočeský kraj
- Místní knihovna v Číměři, Kraj Vysočina
- Veřejná knihovna Slivenec, Hlavní město Praha

2022

- Místní veřejná knihovna v Praze-Dolních Chabrech, Hlavní město Praha
- Knihovna Smrčná, Kraj Vysočina
- Knihovna městyse Choltice, Pardubický kraj

2023

- Místní knihovna obce Halenkovice, Zlínský kraj
- Místní lidová knihovna Sněžné, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Dolní Břežany, Středočeský kraj

Knihovna roku, kategorie *Významný počin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb*

2003

- Mgr. Milena Kodýmová, ředitelka Městské knihovny v Jindřichově Hradci, Jihočeský kraj
- Vydání e-knihy Kohoutí kříž, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Jihočeský kraj

2004

- PhDr. Vojtěch Balík, ředitel Národní knihovny ČR, Hlavní město Praha
- Poprvé do školy – poprvé do knihovny, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj

2005

- Centrum celoživotního učení..., Knihovna Kroměřížska, Zlínský kraj
- Projekt vybudování společenského centra pro děti, Knihovna Dr. Emanuela Borického, Milín, Středočeský kraj

2006

- Zpřístupnění nových informačních zdrojů pro paliativní péči, Knihovna hospicového občanského sdružení Cesta domů, Hlavní město Praha
- Nová budova krajské knihovny, Krajská knihovna Karlovy Vary, Karlovarský kraj

2007

- Projekt Šablona webu pro malé knihovny, Knihovna města Hradce Králové, Královéhradecký kraj
- Romaři Kereka, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj

2008

- Hlavní cena nebyla udělena
- Realizace projektů k podpoře čtenářství s využíváním mezinárodní spolupráce knihoven na Slovensku, v Polsku a Maďarsku, Městská knihovna Český Těšín, Moravskoslezský kraj

2009

- Knihy Karla Čapka on-line, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- Komunitní centrum volného času „Lukáš“, Městská knihovna Sedlčany, Středočeský kraj

2010

- Projekt výstavby Národní technické knihovny, Ing. Martin Svoboda, ředitel Národní technické knihovny, Hlavní město Praha
- Uživatelsky velmi ceněná široká škála kulturně-vzdělávacích aktivit, Městská knihovna Vamberk, Královéhradecký kraj

2011

- Mollova sbírka map, Moravská zemská knihovna v Brně, Jihomoravský kraj
- Přestavba ústřední knihovny, Regionální knihovna Karviná, Moravskoslezský kraj

2012

- Práce s uživateli s handicapem, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- Implementace mezinárodních standardů a digitalizace dokumentů, PhDr. Bohdana Stoklasová, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha

2013

- Modernizace prostor a tvořivý přístup k rozvoji komunitní knihovny, Městská knihovna Litvínov, Ústecký kraj
- Sloučení fakultních knihoven do efektivního celku v moderně koncipované budově knihovny, Vědecká knihovna Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Ústecký kraj

2014

- Zavedení výpůjček e-knih, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Jihočeský kraj
- Lekotéka – hračky a pomůcky, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj

2015

- Podpora čtenářství formou kritického myšlení, Městská knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- Kniha do vlaku, Městská knihovna Mikulov, Jihomoravský kraj

2016

- Průkopnické prosazení biblioterapie, Knihovna Kroměřížska, Zlínský kraj
- Obálky knih, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Moravská zemská knihovna v Brně

2017

- Děti čtou nevidomým dětem, Krajská vědecká knihovna v Liberci, Liberecký kraj
- Spolupráce knihovny a školy rozvíjející čtenářskou gramotnost, Městská knihovna Sedlčany, Středočeský kraj

2018

- Implementace Bookstart, Mgr. Roman Giebisch, Ph.D., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- Vedení klubové činnosti jako významného sociálního a socializačního prvku napříč všemi generacemi, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj

2019

- Poradenské a edukační centrum, Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, Ústecký kraj
- Publikace Dějiny veřejných lidových knihoven, doc. PhDr. Jaromír Kubíček, CSc., Jihomoravský kraj

2020

- Projekt CENTRAL, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- Půda – moderní učebna, Městská knihovna Polička, Pardubický kraj

2021

- Knihovna na Křižovatce, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- Digitální knihovny v době pandemie COVID-19, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha

2022

- Publikace Jak řídit knihovnu, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- Ta Božena, Městská knihovna Litomyšl, Pardubický kraj

2023

- Kiosek – 1. samoobslužná pobočka v síti Městské knihovny v Praze, Hlavní město Praha
- Knihovna v Křišťálovém údolí, Krajská vědecká knihovna v Liberci, Liberecký kraj

Držitelé ocenění Městská knihovna roku

- **2010** Knihovna města Ostravy
- **2011** Městská knihovna Louny
- **2012** Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana
- **2013** Knihovna města Hradce Králové
- **2014** Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- **2015** Knihovna města Olomouce
- **2016** Městská knihovna Sedlčany
- **2017** Městská knihovna Slavičín
- **2018** Regionální knihovna Karviná
- **2019** Městská knihovna Písek
- **2020** Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- **2021** Městská knihovna Semily
- **2022** Městská knihovna Frýdek-Místek
- **2023** Knihovna Kutná Hora

Držitelé ocenění MARK

- **2010** PhDr. Petr Škyřík, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2011** Bc. Helena Selucká, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- **2012** Mgr. Blanka Vorlíčková, Ústav informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha, Hlavní město Praha
- **2013** PhDr. Ladislava Zbiejczuk-Suchá, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2014** Mgr. Dagmar Chytková, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2015** Mgr. Eva Vojtíšková, Vysoké učení technické, Brno, Jihomoravský kraj
- **2016** Vojtěch Vojtíšek, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2017** PhDr. Linda Jansová, Ph.D., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- **2018** Kateřina Nekolová, M.A., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- **2019** Bc. Hana Pietrová, Knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- **2020** Mgr. Ondřej Hudeček, Ph.D., Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2021** Tomáš Pavelka, Zámecká knihovna Mořice, Olomoucký kraj
- **2022** Mgr. Michaela Mrázová, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, Moravskoslezský kraj
- **2023** Mgr. Helena Dlouhá, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj

Knihovna
roku 2023

Knihovna roku 2023 a další knihovnická ocenění

Z dodaných podkladů zpracoval a uspořádal kolektiv autorů:

- Daniela Divínová
- Monika Kratochvílová
- Lucie Macháčková
- Vít Richter
- Marie Šedá
- Martina Wolna

Grafická úprava a sazba: Jan Chabr

Fotografie: archiv Knihovny města Ostravy, Krajské vědecké knihovny v Liberci, Městské knihovny v Praze a Národní knihovny ČR

Redakce: Oddělení nakladatelství a výstavnictví Národní knihovny ČR

Vydala Národní knihovna České republiky

Klementinum 190, 110 00 Praha 1

vydavatelstvi@nkp.cz

1. vydání

Praha 2023

Tisk: Powerprint, s. r. o.

Neprodejné

MINISTERSTVO
KULTURY